

Trendy a faktory dočasné pracovní neschopnosti v České republice v letech 2009–2019

Abstrakt

Předkládaná disertační práce zkoumá problematiku dočasné pracovní neschopnosti v České republice v letech 2009–2019. Hlavním cílem bylo analyzovat vývoj dočasné pracovní neschopnosti a identifikovat relevantní faktory, které ji ovlivňují. Trendy vývoje a relevantní faktory byly identifikovány na základě analýzy dat individuálního anonymizovaného souboru případů ukončené pracovní neschopnosti v České republice. K hlubšímu zkoumání faktorů ovlivňujících dočasnou pracovní neschopnost byla využita Poissonova regrese a model se smíšenými efekty, kterým předcházela deskriptivní analýza založená na standardizaci.

Z výsledků vyplývá, že muži měli nižší míru a kratší délku dočasné pracovní neschopnosti než ženy. Délka dočasné pracovní neschopnosti se zvyšovala s věkem do 64 let. Standardizované ukazatele i vícerozměrné statistické modely ukázaly, že v období 2009–2019 došlo ke snížení délky dočasné pracovní neschopnosti, zatímco míra ukončené pracovní neschopnosti se zvýšila. Pracovníci v manuálních profesích měli vyšší úroveň dočasné pracovní neschopnosti a delší dobu trvání dočasné pracovní neschopnosti než ostatní profese. Nejčastější příčinou krátkodobé dočasné pracovní neschopnosti byly nemoci dýchací soustavy, zatímco dlouhodobou dočasnou pracovní neschopnost způsobovaly nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně. Identifikace a analýza faktorů dočasné pracovní neschopnosti mohou být podnětem pro formování zdravotních a pracovních politik.

Klíčová slova: dočasná pracovní neschopnost, faktory, trendy, Česká republika, analýza dat, Poissonova regrese, smíšený model